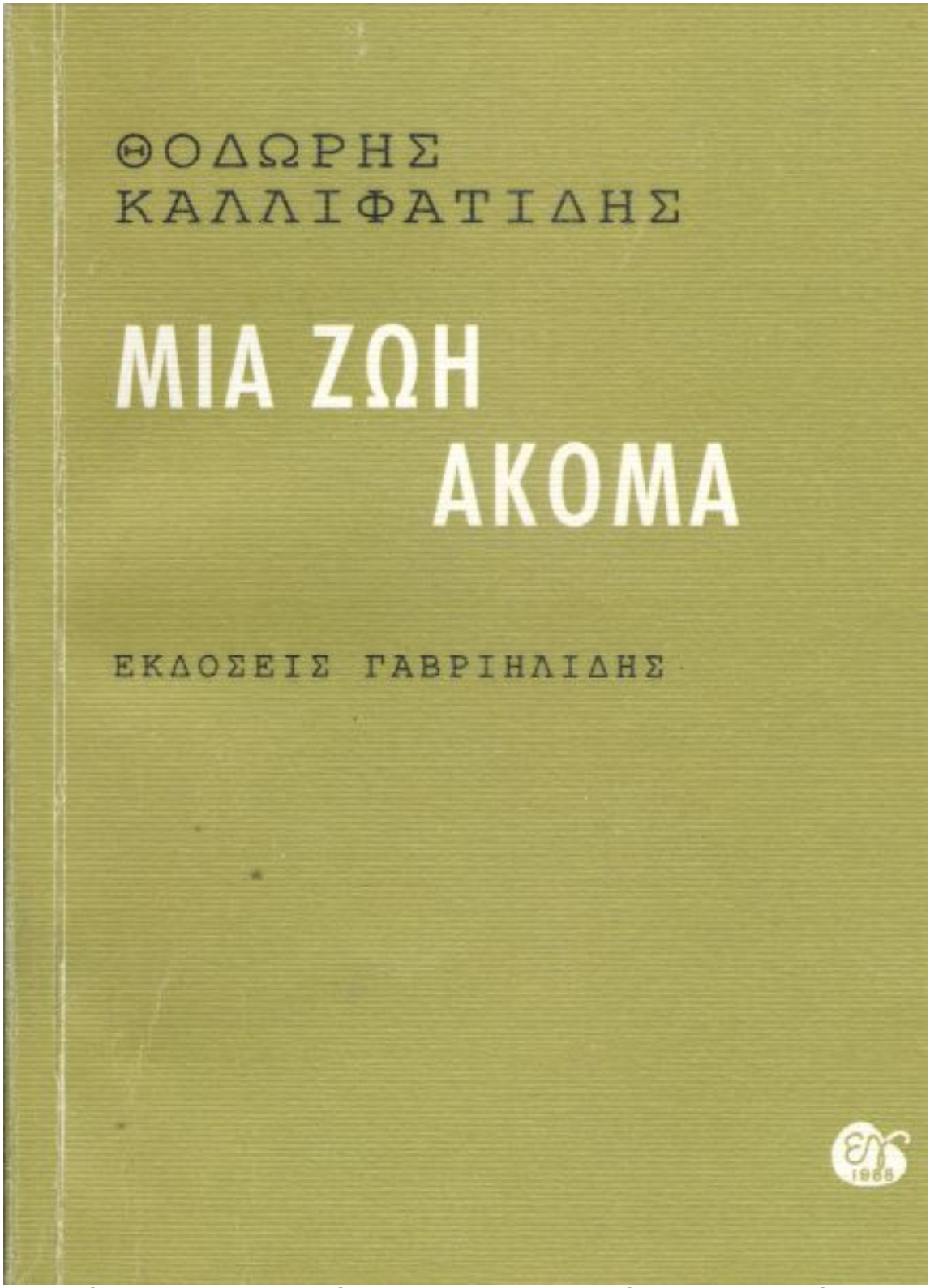

Ευτυχώ ς για τους αναγνώ στες, ο Θ.Κ. δεν κατάφερε να κρατήσει την απόφασή του να εγκαταλείψει το γράφειν, πριν εγκαταλείψει αυτό, εκείνον.

Επανέρχεται με βιωματικά στοιχεία, ντυμένα, ως συνήθως, με λόγια όμορφα. Που ακόμα κι αν διαφωνείς, αρέσκεσαι να τα διαβάζεις. να τα μελετάς.

Προφανώς δεν αποτελεί ίδια περίπτωση με τον Ζωρζ Σιμενόν, ο οποίος μετά από 400 περίπου βιβλία, επιχείρησε να ακολουθήσει την ρουτίνα του, μα επειδή δεν του βγήκε λέξη είπε στον γραμματέα του: *«Αυτό ήταν»* και δεν ξανάγραψε ούτε λέξη.

Αντίθετα, ο Θ. Καλλιφατίδης που όσο «δικός μας» είναι, άλλο τόσο και «δικός τους» είναι, επανέρχεται και με το βάρος της ηλικίας του, αλλά και την ευαισθησία που τον διακατέχει μας περνά τα μηνύματά του,

Όπως π.χ. εκεί που μας περιγράφει τις αλλαγές της Σουηδίας που από χώρα κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης, μπλέκει στα πλοκάμια της αγοράς. *«...οι δάσκαλοι και οι γιατροί γίνονταν επιχειρηματίες, οι μαθητές και οι ασθενείς πελάτες. Γερνούσα σε έναν κόσμο που μου φαινόταν ολοένα και πιο ξένος»*
. (σ.32)

Μεταφέρει το κλίμα που επικρατούσε το 2015, όταν: *«ακόμα και στενοί μου φίλοι πέταγαν κουβέντες για την «αχρειότητα» της χώρας μου. Αν δεν υπήρχαν οι Έλληνες η Ευρώπη δεν θα είχε πρόβλημα».* (σ.45).

Κάποια στιγμή έρχεται στον Αθήνα, περπατά, ακούει, βλέπει και: *«Ποτέ δεν είχα δεί την πόλη μου έτσι. Η φτώχια ήταν παλιά συντρόφισσα, αλλά αυτή η εξαθλίωση όχι.»*
(σ.50)

Πιο κάτω (σ.131), θυμάται την φτώχεια των προσφύγων από την Μικρασία οι οποίοι ήταν πάμφτωχοι μεν *«...αλλά δεν ήταν άθλιοι, η φτώχεια δεν ήταν αποκρουστική. Τώρα είχε γίνει, τόσο στα Πευκάκια τη γειτονιά μου στην Αθήνα, όσο και στην πλατεία της γειτονιάς μου στην Στοκχόλμη. Γινόταν ένας πόλεμος κατά των ανθρώπων και δεν το είχα καταλάβει».*

Μιλά και για τις νεοαποκτηθήσες φοβίες του: *«Για πρώτη φορά δεν αισθανόμουν άνετα να περπατήσω μόνος στην Αθήνα βράδυ. Αυτή ήταν η μεγαλύτερη ταπείνωση, η τελική ξενιτιά. Το να φοβάσαι και να σε φοβούνται».* (σ.51)

Επί του θέματος καταλήγει: *«Λίγο να ήθελε η Ευρώπη θα βολεύονταν όλοι. Μα θέλαν τα λεφτά τους»* . (σ.52)

Άνθρωπος κοινωνικός ανοικτός μας μεταφέρει ιστορίες καθημερινές, ανθρώπινες, χιουμοριστικές, με πρωταγωνιστές, φίλους του, γνωστούς του και μετά από 50 χρόνια στη Σουηδία, 50 χρόνια μιας ζωής που πολλοί, πάρα πολλοί θα ζήλευαν, καταλήγει: *«Η μετανάστευση είναι κάτι σαν μερική αυτοκτονία. Δεν πεθαίνεις, αλλά πεθαίνουν πολλά μέσα σου. Μεταξύ άλλων και η γλώσσα»*
. (σ.81)

Θίγει πολύ ελκυστικά, το θέμα των διακοπών, στην πορεία του χρόνου, καταλήγοντας: *«Στην ουσία δεν πηγαίναμε διακοπές. Απλά αλλάζαμε την χειμωνιάτικη ζωή μας με τη θερινή».*
(σ.90)

Μας μιλά επίσης για το πώς, ο μαζικός τουρισμός άλλαξε, τις σχέσεις τουριστών και ντόπιων στη Σουηδία. *«Πρώτα υπήρχε μια εγκαρδιότητα, μια φιλικότητα που αντικαταστάθηκε από μια αμοιβαία δυσπιστία.. Οι μεν ντόπιοι δεν ήθελαν τους τουρίστες, αλλά τα λεφτά τους, οι δε τουρίστες δεν ήθελαν τους ντόπιους αλλά τις υπηρεσίες τους».*
(σ.99)

Σαν έρχεται στην Ελλάδα, με μια σειρά παρατηρήσεων, καταλήγει: *«Όλα για τους τουρίστες. Όλη Ελλάδα, δεν είμαστε πια μια χώρα, αλλά ένας τουριστικός χώρος».*
(σ.139)

Δοθείσης της ευκαιρίας, τραβά μερικές κάποιες διαχωριστικές γραμμές, ανάμεσα στους δυο λαούς: *«Οι Έλληνες τραγουδάνε όταν πιούν. Οι Σουηδοί τραγουδούν για να πιούν»*
(σ.105)

Επεξηγεί πως έκανε το βήμα και μπήκε στο κόσμο των κοινωνικών δικτύων, καθώς και την μεταστροφή του από αρνητικό κριτή σε θετικά διακείμενο για αυτά.

Κάνει λόγο για τη σχέση του παρελθόντος και της ζωής του μετανάστη. *«Εγώ τα ήθελα όλα όπως πριν. Αυτό είναι ένα από τα δράματα του μετανάστη. Ονειρεύεται να γυρίσει πίσω σε αυτό που άφησε. Μα εκείνο δεν υπάρχει πια παρά μόνο στη θολή μνήμη του»*
. (σ.128)

Απολαυστικός, απολαυστικότατος στην περιγραφή των περιπετειών του σχετικά με την πολυγλωσσία των τουριστικών θερέτρων (σ.141)

Ο κόσμος είναι μπερδεμένος. Μας το υπενθυμίζει: *«Καθόμουν με τη Σουδέζα γυναίκα μου σε ένα καφενείο στη Σπάρτη, εκείνη είχε παραγγείλει καπουτσίνο κι εγώ εσπρέσο, η σερβιτόρα ήταν ξαδέλφη του φίλου μου που είχε πεθάνει στη Στοκχόλμη. Με έπιασε ίλιγγος. Ήταν μια από εκείνες τις στιγμές όπου όλα είναι ταυτόχρονα, όπου ο χρόνος καταργείται»*
. (σ.149)

Ο Καλλιφατίδης δεν είναι πολίτης μιας χώρας, δεν είναι γραφιάς μια ταχύτητας, δεν είναι

κάτι μόνο του. Στο «Μια ζωή ακόμα», εκφράζεται με λεπτότητα, χιούμορ, τρυφερότητα. Για αυτό αξίζει της προσοχής μας.